

Državni zbor Republike Slovenije
Kabinet Predsednika Državnega zbora
dr. Milan Brglez, Predsednik Državnega zbora
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

Ljubljana, 4. september 2015

Zadeva: Amandma k 48. členu predloga Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1, EPA: 616-VII)

Spoštovani dr. Milan Brglez, Predsednik Državnega zbora,

kot zastopnik interesov številnih malih delničarjev v Republiki Sloveniji se je VZMD udeležili tudi druge obravnave predloga Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1, EPA: 616-VII), ki je bila opravljena na seji Odbora za finance in monetarno politiko, dne 2. 9. 2015.

Kljub dejstvu, da so predstavniki Ministrstva za finance RS, Banke Slovenije in Centralne klirinško-depotne družbe (KDD) na navedeni seji Odbora vztrajali na stališču, da bi ne-ukinitve registrskih računov v novi shemi korporacijskih dejanj lahko imela škodljive posledice za uresničevanje pravic malih delničarjev, smo med člani Odbora vendarle zaznali pripravljenost prisluhniti tudi drugačnim mnenjem in argumentom ter voljo za iskanje ustrežnejše, kompromisne rešitve.

S strokovnimi sodelavci VZMD že vse od priprave novele ZNVP-1 oz. odkar je bil prvič dan v javno obravnavo utemeljeno opozarjamo, da ne gre zgolj za tehnično spremembo, temveč za daljnosežno spremembo, ki bo imela ne le korenite socialne posledice, temveč tudi resne posledice za participacijo malih delničarjev v korporacijskih aktivnostih. Prepričani smo namreč, da bo ukinitve registrskih računov - zaradi stroškov, ki jih bo ukrep povzročil - s seboj prinesla prevelik prodajni in opustitveni pritisk, ki bo rezultiral v enormnem osipu števila malih delničarjev in s tem osiromašenju delničarske pestrosti, ki med drugim pomembno prispeva tudi h stabilnosti lastniških struktur ter kvaliteti izvajanja nadzorne funkcije pri poslovanju podjetij.

Zato apeliramo na vas, da v primeru, če se ukinitvi registrskih računov res ni mogoče izogniti, vložite potrebni napor, da dosežemo vsaj omilitev škodljivih posledic - tako socialne (večji stroški), kot tudi korporacijske narave (umik malih delničarjev in s tem konsolidacija lastništva). To je možno doseči z zmanjšanjem stroškov v procesu ukinjanja registrskih računov. Z zmanjšanjem stroškov ukinjanja se bodo vsaj zmanjšale socialne krivice, kakor tudi negativni korporacijski učinki (več malih delničarjev se bo tako odločilo za nadaljnje imetništvo in vztrajanje v družbah).

Glede na to, da predlog 48. člena že predvideva brezplačno izvedbo storitev KDD, lahko za zmanjšanje stroškov največ storimo s spremembo roka ukinitve ter na področju sodnih taks. Upošteva razpravo na Odboru, dne 2. 9. 2015, ter s ciljem doseganja optimalnega učinka z omejenimi sredstvi, bi bilo smiselno te dodatne ukrepe omejiti na socialno in korporacijsko najbolj izpostavljene (izzeti pravne osebe ter fizične osebe, ki opravljajo dejavnost).

Apeliramo, da glede na navedena dejstva v 3. obravnavi predloga ZNVP-1 podprete sledeči (kompromisni) amandma k 48. členu:

Prvi odstavek 48. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Centralna depotna družba najkasneje do 30. septembra 2016 ukine registrske račune, katerih imetniki so pravne osebe ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Najkasneje do 15. januarja 2017 centralna depotna družba ukine registrske račune preostalih fizičnih oseb. Nematerializirani vrednostni papirji na registrskih računih, ki do izteka roka za ukinitve registrskih računov ne bodo preneseni na druge račune, se v skladu s pravili centralne depotne družbe prenesejo na račun pristojnega sodišča in se zanje uporabljajo določbe aktov, ki urejajo položitev stvari pri sodišču. V postopkih sodne položitve po prejšnjem stavku se sodne takse ne plačujejo, če postopek teče glede vrednostnih papirjev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti. Podrobnejši način ukinitve registrskih računov določi centralna depotna družba v pravilih, pri čemer centralna depotna družba brezplačno:

- izvede vsa dejanja, ki se izvedejo zaradi ukinitve registrskih računov; in
- omogoči imetnikom nematerializiranih vrednostnih papirjev, da se nepreklicno, trajno in brez pravice do nadomestila odpovedo neobremenjenim nematerializiranim vrednostnim papirjem, ki se vodijo na registrskih računih.«

Obrazložitev:

Z zamikom roka ukinitve registrskih računov v leto 2017 se preprečuje, da bi morali mali delničarji plačati nadomestila za vodenje računov pri članih KDD že za celo leto 2016 (ta nadomestila se namreč pogosto obračunavajo na letni ravni), čeprav bi imeli račune odprte kvečjemu 3 mesece.

Poleg tega pa se z ukinitvijo sodnih taks (kar je, ob upoštevanju petega odstavka 10. člena ZST-1, sistemsko ustrežna rešitev) v postopkih sodne položitve bistveno zmanjša verjetnost velike količine individualnih sporov, ki bi jih prizadete osebe (predvsem mali delničarji) sicer utegnile sprožiti v vsakem posameznem postopku sodne položitve (verjetnost spora je namreč tem večja, čim večje je finančno breme, ki pade na posameznika).

mag. Kristjan Verbič
Predsednik VZMD

